

Indeklina

Peter Poulsen

Elsparefondens Kunderådgivning

Indeklima

- Årsagen til at der bruges energi
  - Føle sig godt tilpas
- Hvad handler indeklima om
  - Pæne og inspirerende omgivelser
  - Rent
  - Akustik
  - Lys
  - Luftkvalitet
  - Temperatur

De hyppigste klager

- Træk
- For varmt
- For koldt
- Støj
- Luftkvalitet

Målsætning

- Vinter, fyringssæsonen
  - Kategori A/B eller C for luftkvalitet
  - Kategori A/B eller C for termisk indeklima
  - Dokumentation gennem målinger

Temperatur

- Juni og august 24,5 °C
- Resten af året 22 °C

- Stigning over arbejdsdagen
  - kategori A ± 1 °C
  - kategori B ± 2 °C
  - kategori C ± 3 °C

Ventilation og varme

- Høje temperaturer
  - Ventilation kan fjerne personvarme
  - Et varmeproblem skal løses på anden måde
    - Fokus på varme kilder eller for høje temperaturer om morgenen

Øverskridelser på solskinsdage

■ Jan	0,7
■ Feb	1,9
■ Mar	7,7
■ Apr	17,7
■ Maj	18,8
■ Juni	15,6
■ Juli	13,6
■ Aug	10,6
■ Sep	7,0
■ Opk	4,3
■ Nov	1,7
■ Dec	0,3

Sænkning af temperatur

- Bedre indeklima
  - 1 °C, 7 % i varmebesparelse

- Natsænkning i weekend er effektiv
  - Husk
    - 20 °C mandag morgen
    - Vurder afkølingen om morgenen

Luftkvalitet

- Kemi i luften
  - Lugt
  - Partikler
  - CO₂
  - Det er mennesker som er forureningskilden
  - Der er behov for mekanisk ventilation

Lave afgangninger

- Lave afgangninger er betydningsløse
- Afgangninger kan lugtes
- Svage lugte:
  - Ved svage eller ingen lugt er afgangningerne så lave at det hverken påvirker mennesker eller indeklima

CO₂ koncentrationen

- Kategori:
  - A, 800 ppm
  - B, 1000 ppm
  - C, 1500 ppm

- Ventilation pr. person, omtrent
  - A, 10 [l/s]
  - B, 8 [l/s]
  - C, 5 [l/s]

Drifttider

- Lugte om morgenen
  - Ved svag lugt opstart ved mødetidspunkt kl. 8
  - Ved kraftige lugte opstart før mødetidspunkt fx kl. 7.30.
    - Rengøringsmidler må ikke lugte om morgenen.

Indblæsningstemperatur

- ❑ Aldrig over 19 °C
- ❑ Høje indblæsningstemperatur giver dårlig opblanding og ringere luftkvalitet.
- ❑ Sænkning giver bedre luftkvalitet

Hvorfor ventilation

■ Luftkvalitet

- 10 l/s pr person og 10 m² pr person
  - 1 l/s pr. m²
  - Drifttid: når der er mennesker

■ Natkøling/køling

- Luftsifte over 4 h⁻¹
  - 3 l/s pr. m²
  - Drifttid: Hele døgnet

Indeklima

- Opdeles i to grupper
  - Gruppen, som retter op på problemer
  - Gruppen, som ikke løser opståede problemer

Kommunikation

- Hvem har interesse for indeklima
  - Ansatte
  - Ledelse
  - Børn og deres forældre
  - Drift ansvarlige
  - Omverdenen miljø/klima
  - Politikere

Strategiplan for indeklima

■ Intranet

- Information om ventilationstjek
- Beskrivelse af drifttider og hvorfor
- Indeklimamålsætning og måling
- Ventilationseftersyn, hvornår
- Kort information om væsentlige ventilationsændringer
- Information om andre tiltag på skolen, som forbedrer indeklimaet

Ventilation og indeklima

Peter Poulsen

Elsparefondens Kunderådgivning

Ventilation og indeklima

Kampagner
for
God og energirigtig ventilation

Målsætninger

1. God luftkvalitet
2. Miljørigtige ventilationsdrift
3. Synliggøre nøgletal og forbrugsmønstre og de 3 energiparametre

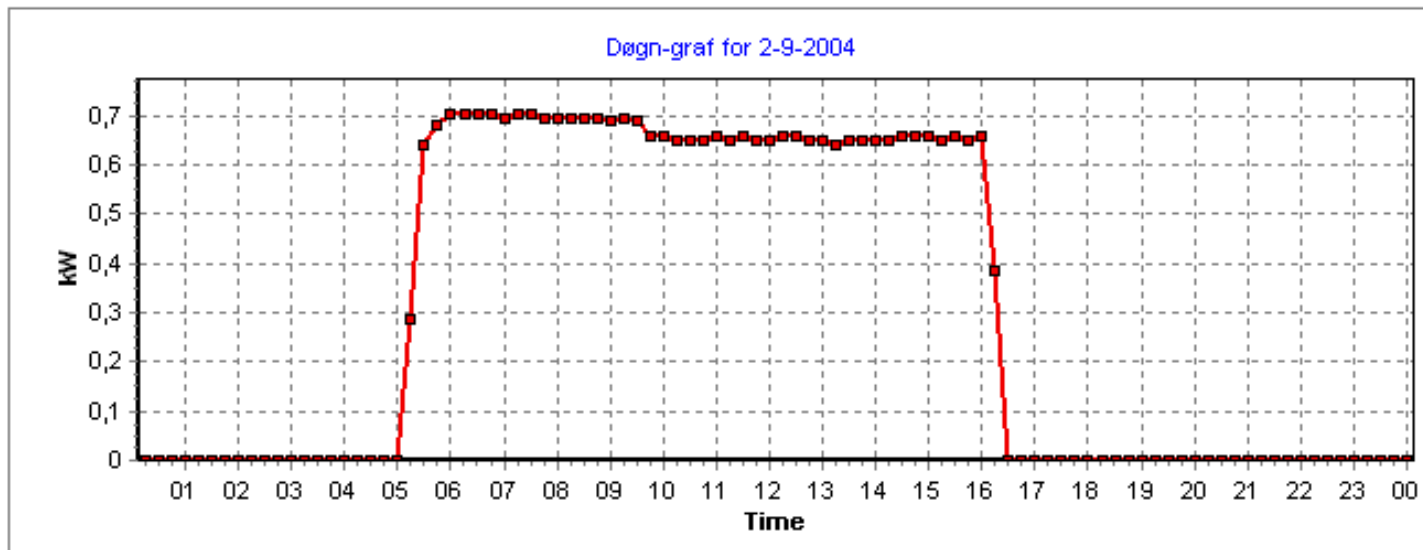
Tilbud om et ventilationstjek

- Et certificeret energiefattersyn
- Et gratis elmålersystem
- En hjemmeside
(www.elsparefonden.dk)
med tekniske nøgletal for anlægget
samt forbrugsmønstre og elforbrug
- En rapport med forslag til forbedringer

Synliggørelse af tekniske nøgletal og elforbrug

Forbrugsmønster

Bygning og anlægsnavn	Datasæt fra/til	Farvekode
Brændkjærskolen På loftet	28-04-2003 05-09-2004	■

Periodestart

Dag: Måned: År:

2. September 2004

Forbrug

2-9-2004	7
Total (kWh)	7

Erfaringer fra gennemførte projekter

- 1/3 af anlæggene overholdt ikke kravene til luftmængder og energieffektivitet i Bygningsreglementet (BR)
- Halvdelen af anlæggene ventilerede mere end 50% for meget i forhold til kravene i BR
- 1/5 af anlæggene ventilerede mere end 100% for meget i forhold til kravene i BR

Erfaringer fra gennemførte projekter

- $\frac{3}{4}$ af anlæggene ventilerede om natten (mellem kl. 22-7)
- For ca. $\frac{1}{5}$ af anlæggene lå mere end 30 % af anlæggets elforbrug om natten
- For ca. $\frac{1}{3}$ af anlæggene lå mere end 20 % af anlæggets elforbrug om natten

Målsætning for skoler

- Vinter, fyringssæsonen
  - Kategori A/B eller C for luftkvalitet
  - Kategori A/B eller C for termisk indeklima
  - Dokumentation gennem målinger

Temperatur

- Juni og august 24,5 °C
- Resten af året 22 °C

- Stigning over arbejdsdagen
  - kategori A ± 1 °C
  - kategori B ± 2 °C
  - kategori C ± 3 °C

Drifttider

- Lugte om morgenen
  - Ved svag lugt opstart ved mødetidspunkt kl. 8
  - Ved kraftige lugte opstart før mødetidspunkt fx kl. 7.30.
    - Rengøringsmidler må ikke lugte om morgenen.
  - Sluk anlæg når elever forlader arbejdspladsen, fx kl. 14.

Indblæsningstemperatur

- ❑ Aldrig over 19 °C
- ❑ Høje indblæsningstemperatur giver dårlig opblanding og ringere luftkvalitet.
- ❑ Sænkning giver bedre luftkvalitet

VENT frås

- Ventilationsanlæg kører selvom personbelastningen er nul
  - Underafkølet luft indblæses i lokaler og opvarmes af radiatorer til rumtemperatur
  - Det rene frås

Sænk luftmængder

- Sænk luftmængden 10 %
  - Varmeforbruget falder 10 %
  - Elforbruget falder 30 %

- Sænk luftmængden 20 %
  - Varmeforbruget falder 20 %
  - Elforbruget falder 50 %

Tjekliste

- Drifttider
- Fysisk tjek af ventilationsanlæg (vinter)
  - Bypass lukket
  - Veksler helt åben, rotation kører
  - Tjek alle spjæld
- Veksler, optimal ved samme luftmængder
  - Ved ubalance altid mere energi
- Indblæsningstemperatur
  - 19 °C

Tjekliste

- Separat anlæg
  - Toiletudsugning
    - drifttider
  - Blandet varme/ventilation
    - Recirkulering

Stop energifråset

- Politikerne har gjort forarbejdet med rygeforbuddet og luftkvaliteten er god.
- Nu må virksomhederne tage ansvaret for energifråset på deres ventilationsdrift og ændre det til en miljørigtig drift.
- Det er sjældent at sådan en lille indsats giver så stor effekt.